How are the historical and cultural monuments of Armenia, which are not included in the main tourist destinations, disappearing?

The lack of active steps by relevant state bodies

Report presented based on a specific example, which is about the 19th-century oil mill in the village of Dzithankov, Shirak Province, RA.

Still on October 23, 2022 we visited the settlements of Ani community, Shirak Province, RA with our team of the “Collaborative Educational Projects” NGO, where, unfortunately, we witnessed the deplorable condition of a number of historical and cultural sites, in particular, the one near Anipemza, Yereruyk temple and its surrounding buildings, founded in the 4th-5th centuries and the 19th-century oil mill in Dzithankov.

A few weeks after the visit, in order to find out what research has been done on the above-mentioned monuments, what programs and projects exist for the restoration and improvement of those monuments and how we, as a civil society organization, can help to solve the problem, we called the “Scientific Research Centre for Historical and Cultural Heritage” SNCO to request a meeting with the director or any employee competent in such matters.

Դիմում

18.11.2022 թ.

The above-mentioned SNCO mentioned that a written application is needed for a meeting with the director, so on November 18, 2022, we wrote an application to Khachik Harutyunyan, director of the “Scientific Research Centre for Historical and Cultural Heritage” SNCO, asking to schedule a meeting to discuss the issues related to the restoration of a number of historical and cultural monuments of the Ani community. Since the above-mentioned SNCO did not indicate the day and time during the telephone conversation, we mentioned the appropriate day and time.

The SNCO employee mentioned the day, which we mentioned, is not convenient for their director, and our request whether it is possible to organize a meeting with another employee of the SNCO, who is a specialist in organizing the restoration of historical and cultural monuments, remained unanswered. We did not receive any response from that SNCO regarding the meeting later. On December 16, 2022 we sent a request to Harutyun Vanyan, Head of the Department for Protection of Historical and Cultural Monuments, Ministry of ESCS, RA, asking him to provide information on the expected works for the preservation, restoration, improvement,

and necessary furnishing of the above-mentioned historical and cultural monuments, and if there are any planned works in the near future under any state program or other funding.

ԷԼԵԿՏՐՈՆԱՅԻՆ ՀԱՐՑՈՒՄՆԵՐԻ
ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ ՀԱՐԹԱԿ

h.689772
16-12-2022թ.
Նախընտրած ծանուցման ձևը՝
Էլ.փոստի միջոցով

Հասցեատեր՝ ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն

Դիմող՝ «ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑԱՅԻՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ» ՀԿ

ՀԱՐՑՈՒՄ

ՀՀ Սահմանադրության 42-րդ և 51-րդ հոդվածների և «Տեղեկատվության ազատության մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի համաձայն՝ խնդրում եմ տրամադրել տեղեկություններ.

ՀՀ ԿԳՄՍՆ պատմության և մշակույթի հուշարձանների պահպանության վարչության պետ՝
հարգելի պարոն Վանյան,

Դեռևս 2022թ. հոկտեմբերի 23-ին <<Համագործակցային կրթական ծրագրեր>> հասարակական կազմակերպության թիմով այցելեցինք ՀՀ Շիրակի մարզի Անի համայնքի բնակավայրեր, որտեղ, ցավոք, ականատես եղանք մի շարք պատմամշակութային կոթողների անմխիթար վիճակին, խոսքը մասնավորապես՝ Անիպեմզայի մոտ գտնվող 4-5-րդ դարերում հիմնված Երերույքի տաճարի, հարակից կոթողների և Ձիթհանքովի 19-րդ դարի ձիթհանի մասին է։
Կխնդրեմ տեղեկատվություն տրամադրել վերոնշյալ պատմամշակութային կոթողների պահպանման, վերականգնման, բարեկարգման, անհրաժեշտ կահավորման սպասվելիք աշխատանքների վերաբերյալ, եթե պետական որևէ ծրագրով կամ այլ ֆինանսավորմամբ մոտ ապագայում կա նախատեսված աշխատանքների ժամանակացույց։
Ի դեպ նշեմ, որ այս հարցերի մասին ցանկություն էինք հայտնել քննարկելու «Պատմամշակութային ժառանգության Գիտահետազոտական Կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի տնօրեն՝ Խաչիկ Հարությունյանի հետ, որի համար դիմում էի գրել վերոնշյալ կառույցին դեռևս 18.11.2022թ-ին, սակայն մինչ օրս հանդիպման վերաբերյալ տեղեկատվություն չեմ ստացել։ Սա ևս մեկ խնդիր է, որ պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունն աշխատում է փակ ռեժիմով և անհաղորդ է։
Նամակին կից պատմամշակութային կոթողների մեր կողմից արված լուսանկարներն են։

Հարգանքով՝
<<Համագործակցային կրթական ծրագրեր>> հկ-ի նախագահ՝ Լուիզա Թովմասյան

Alfred Kocharyan, the deputy minister of the ESCS, answered our request, noting that according to the action plan 2025 of the Ministry of the ESCS, Yereruyk is planned to be turned into a museum-reserve.

At the same time, he said that in 2020-21 the Ministry of ESCS of the RA ordered a project for the study and partial preservation of the Yereruyk temple and, if funds are available, within the framework of the medium-term expenditure plan, strengthening the walls of the Yereruyk temple and the small mausoleum, restorating the Anipemza culture house and creating a museum are planned.

Also, in cooperation with the "Armenian Heritage Development Foundation", "Upgrading of signboards in the area of historical monuments: The ancient site of Yereruyk" was carried out and it is planned to install 13 informational signs identifying the area.

Alfred Kocharyan, the deputy minister of the ESCS, did not provide any information about the 19th-century oil mill in the village of Dzithankov.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ,
ՄՇԱԿՈՒՅԹԻԵՎՍՊՈՐՏԻ
ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
ՆԱԽԱՐԱՐԻ ՏԵՂԱԿԱԼ

РЕСПУБЛИКА АРМЕНИЯ
МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ,
НАУКИ, КУЛЬТУРЫ И СПОРТА
ЗАМЕСТИТЕЛЬМИНИСТРА

REPUBLIC OF ARMENIA
MINISTRY OF EDUCATION,
SCIENCE, CULTURE AND SPORT
DEPUTY MINISTER

0010, Երևան, Վ. Սարգսյան 3, Կառավարականտուն2, Հեռ./Тел./Tel.010599600, ֆաքս/факс/fax (374 10) 52 73 43,
0010, Ереван, В. Саргсян 3, Дом правительства2, 0010, V. Sargsyan 3, Government House 2, Yerevan,
secretariat@escs.am,www.escs.am

№ ________ ______ 2022թ.

«ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑԱՅԻՆ ԿՐԹԱԿԱՆ
ԾՐԱԳՐԵՐ» ՀԿ-ի նախագահ
Լուիզա Թոփչյանին

Հարգելի՛ տիկին Թոփչյան,

Ի պատասխան 2022 թ. դեկտեմբերի 16-ի Ձեր N 689772 գրության՝ ՀՀ Շիրակի մարզի Անի համայնքի բնակավայրի, Անիպեմզայի մոտ գտնվող 4-5-րդ դարերում հիմնված Երերույքի տաճարի, հարակից կոթողների և Ձիթհանքովի 19-րդ դարի ձիթհանի մասին է տեղեկատվություն տրամադրելու վերաբերյալ՝ հայտնում ենք, որ ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարության 2025 թվականին վերաբերող գործողությունների ծրագրի՝ Երերույքի տաճարը նախատեսվում է դարձնել արգելոց-թանգարան:

Միևնույն ժամանակ հայտնում ենք նաև, որ 2020-21 թթ. ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարության կողմից պատվիրվել է Երերույքի տաճարի ուսումնասիրության և մասնակի ամրակայման նախագիծ և ֆինանսական միջոցների առկայության դեպքում միջնաժամկետ ծախսային ծրագրի շրջանակներում նախատեսվում է Երերույքի տաճարի և փոքր դամբարանի թաղերի ամրակայման, Անիպեմզայի մշակույթի տան վերականգնման և թանգարանի ստեղծում:

Ինչպես նաև «Հայկական ժառանգություն զարգացման հիմնադրամ»-ի հետ համագործակցությամբ իրականացվել է «Պատմական հուշարձանների տարածքում ցուցանշանային վահանակների արդիականացում. Երերույքի հնավայրը» նախագիծը և նախատեսվում է տեղադրել թվով 13 տարածքը բացահայտող տեղեկատվական ցուցանակներ:

Հարգանքով՝ ԱԼՖՐԵԴ ՔՈՉԱՐՅԱՆ

23. 12.2022

On January 12, 2023, we also raised the issue at the meeting of the public council attached to the Minister of the ESCS:
https://escs.am/am/news/15052

by transferring the photos of the Dzithankov oil mill to Alfred Kocharyan, deputy minister of the ESCS, who expressed his willingness to cooperate to solve the problem.
On January 27, Lusine Igityan, an employee of the ESCS Ministry, sent an email to our organization, which was the list of architects of the highest C class with their phone numbers and that was the end of the cooperation of the ESCS aimed at solving the problem.

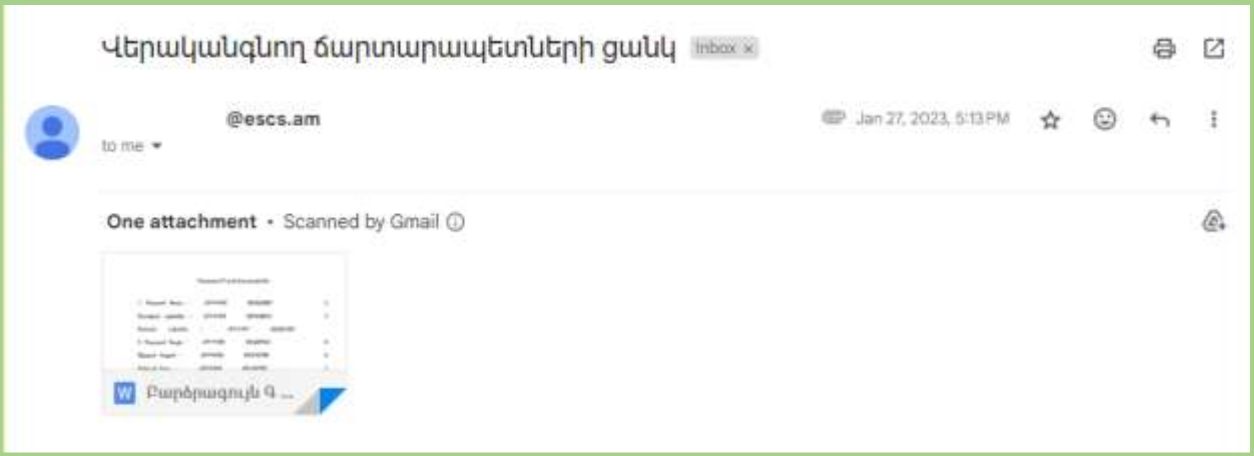

It should be noted that the Ministry of the ESCS did not even show any interest in understanding why the restoration of such a monument is important and what positive impact it can have, first of all, for local residents.

Since the problem is also within the jurisdiction of the local self-governing body, we tried to contact the Ani Community Hall of Shirak Province, RA, but it was impossible to get a written response from the given community hall, because the contacts provided on the official website of the Ani Community Hall did not work,

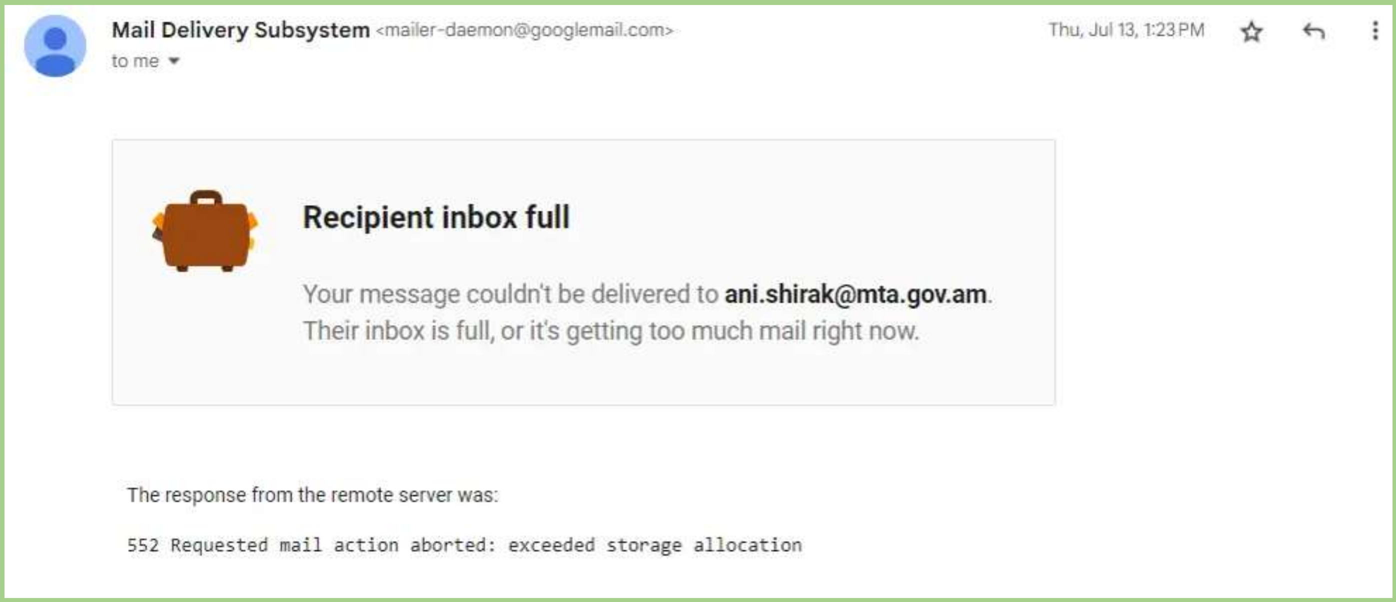

even the platform https://e-request.am/ .

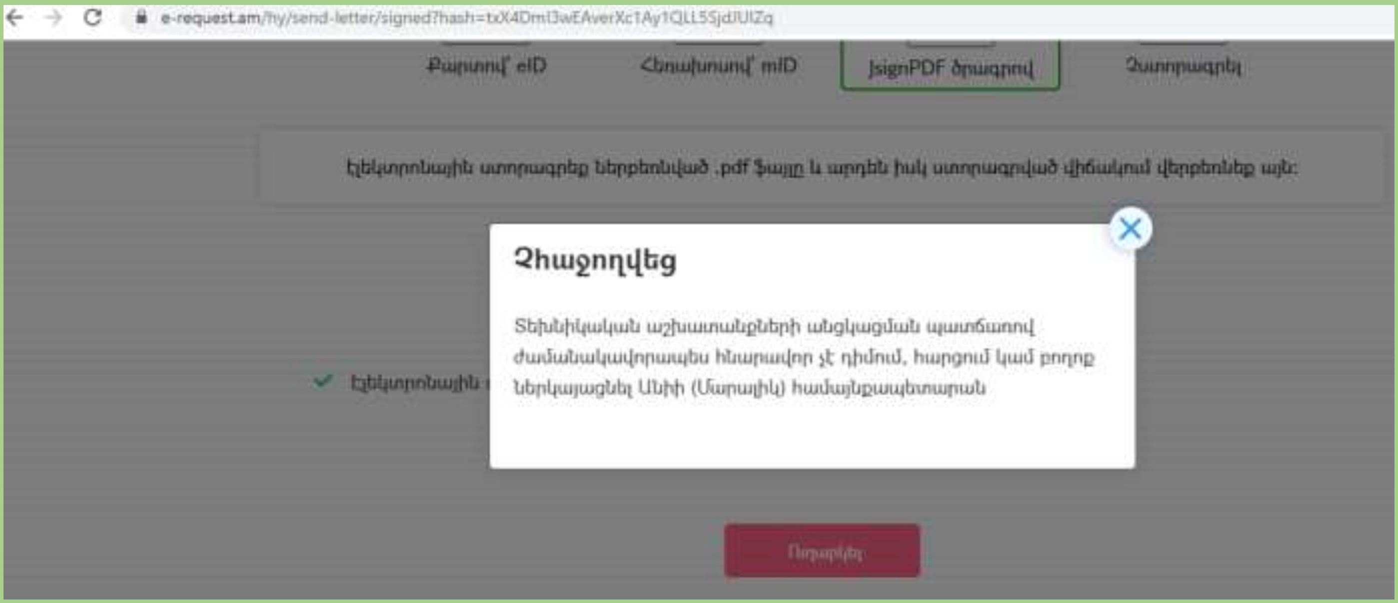

We informed the Ministry of Territorial Administration and Infrastructure of the RA about that issue:

ԷԼԵԿՏՐՈՆԱՅԻՆ ՀԱՐՑՈՒՄՆԵՐԻ
ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ ՀԱՐԹԱԿ

h.857574
05-07-2023թ.
Նախընտրած ծանուցման ձևը՝
Էլփոստի միջոցով

Հասցեատեր՝ ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն

Դիմող՝ «ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑԱՅԻՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ» ՀԿ

ԴԻՄՈՒՄ

ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարության հարգելի աշխատակիցներ,

Արդեն 2 ամիս է, համապատասխան տեղեկատվություն ստանալու նպատակով, փորձում ենք կապ հաստատել ՀՀ Շիրակի մարզի Անի համայնքի համայնքապետարանի հետ https://e-request.am/ և https://anicity.am/ հարթակների միջոցով, սակայն 2 կայքն էլ վերոնշյալ համայնքապետարանի համար չեն աշխատում։
Կխնդրեմ տեղեկացնել՝ ի՞նչ այլ տարբերակներ կան Անիի համայնքապետարան մեր հարցումն ուղարկելու և համապատասխան գրավոր պատասխանը ստանալու համար կամ նշել հստակ ժամկետ՝ ե՞րբ https://e-request.am/ և https://anicity.am/ կայքերը կաշխատեն։

Կից՝ 1 ֆայլ

Դիմող՝

ԼՈՒԻԶԱ ԹՈՓՉՅԱՆ

in response to which the ministry simply forwarded e-mail addresses, which are posted on the website of the Ani Community Hall, one of which is not working: ani.shirak@mta.gov.am, the sent request to the other address qaxaqapetaran.maralik@mail.ru remains unanswered.

ՀՀ Շիրակի մարզի Անի համայնքապետարանի Էլ. փոստի հասցեն Inbox ×

mtai. secretariat <mtai.secretariat@gmail.com> Fri, Jul 7, 11:39 AM
to me

ani.shirak@mta.gov.am, qaxaqapetaran.maralik@mail.ru

Reply Forward

Months have passed, seeing that no steps are being taken by the Ministry of the ESCS to solve the problem, on July 28, 2023, we wrote to the RA Prime Minister's Office regarding the issue.

ԷԼԵԿՏՐՈՆԱՅԻՆ ՀԱՐՑՈՒՄՆԵՐԻ
ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ ՀԱՐԹԱԿ

հ.878406
28-07-2023թ.
Նախընտրած ծանուցման ձևը՝
Էլ.փոստի միջոցով

Հասցեատեր՝ *ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ*

Դիմող՝ *«ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑԱՅԻՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ» ՀԿ*

ԴԻՄՈՒՄ

ՀՀ կառավարության աշխատակիցներ,

Գրում եմ ձեզ, որովհետև ներքոնշյալ խնդրի լուծման համար պատասխանատու պետական մարմիններն անտարբերություն են դրսևորում բարձրաձայնված խնդրի վերաբերյալ։ Հարցը վերաբերվում է ՀՀ Շիրակի մարզի՝ Անի համայնքի՝ Ձիթհանքով գյուղին։ Գյուղում գտնվում է 19-րդ դարի ձիթհան, որը մեր երկրում քիչ թվով առկա աշխարհիկ նշանակության պատմամշակութային կոթողներից է։ Կարևոր է նշել, որ պատմամշակութային այդ աշխարհիկ կոթողն ընդգրկված է ՀՀ Շիրակի մարզի պատմության և մշակույթի հուշարձանների ցանկում, https://www.arlis.am/DocumentView.aspx?DocID=105447, սակայն գտնվում է, մեղմ ասած, ոչ բարեկարգ վիճակում,

https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1TWYZnCITByODy_ZeFTYxtxq4ejmfqoz2?fbclid=IwAR0Y-TswVFFqH8eagVHZIZ4f16U4GNckvgKzSOmai-SrBOW7L8ft7Jw5gml
շուրջբոլորը չկան համապատասխան ենթակառուցվածքներ՝ գյուղի միջով անցնող ասֆալտապատ ճանապարհ...
Բազմաթիվ երկրներում նմանատիպ պատմամշակութային աշխարհիկ կոթողները դարձել են զբոսաշրջային հետաքրքիր, սիրված վայրեր՝ Հունաստանի ձիթապտղի ձիթհանները, Գերմանիայի գարեջրի արտադրման հնամենի արտադրամասերը...

Դեռևս 2022թ. հոկտեմբերի 23-ին «Համագործակցային կրթական ծրագրեր» հասարակական կազմակերպության թիմով այցելեցինք ՀՀ Շիրակի մարզի Անի համայնքի մի շարք բնակավայրեր, որոնց թվում էր Ձիթհանքով գյուղը, ցավով պետք է նշել, որ գյուղում հնարավորությունների բացակայության հետևանքով պատանիներից, երիտասարդներից շատերն ապագան չեն պատկերացնում իրենց ծննդավայրում։ Խնդիրը հաստատ այդ երիտասարդների ցանկության, իրենց հարազատ գյուղում ապրելու, գործունեություն ծավալելու մեջ չէր, քանի որ Ձիթհանքովը մեզ ներկայացնելիս հստակ երևում էր երիտասարդների՝ իրենց գյուղի նկատմամբ սերը, հոգատարությունը, խնդիրը պետական ծրագրերի և հոգածության բացակայությունն է, որը ստեղծել է անելանելիության, զարգացման հնարավորության բացակայության միջավայր։

Պաշտոնական տվյալների համաձայն Ձիթհանքով գյուղում բնակվում է 1446 մարդ, http://shirak.mtad.am/u_files/file/%D5%81%D5%AB%D5%A9%D5%B0%D5%A1%D5%B6%D6%84%D5%B8%D5%BE1.pdf գյուղի միջնակարգ դպրոցում սովորում է շուրջ 200 աշակերտ։

Վերականգնելով վերոնշյալ պատմամշակութային կոթողը, բարեկարգելով հարակից միջավայրը, կիրառելով նորարարական լուծումներ կարելի է ստեղծել հետաքրիր զբոսաշրջային միջավայր Ձիթհանքովում, որը կնպաստեր գյուղի տնտեսական ակտիվության բարձրացմանը։

Դեռևս 16.12.2022-ին հարցում էի ուղարկել ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարություն վերոնշյալ խնդրի վերաբերյալ https://drive.google.com/file/d/1yBqnP6aoePsXaai3xGf92aEIOsJSws9N/view?fbclid=IwAR , սակայն ԿԳՄՍ նախարարության կողմից ուղարկված պատասխանում https://www.cep-org.am/wp-content/uploads/2023/01/01.grut_-ereruyq-texekatvutyun.pdf?fbclid=IwAR1oJOVpwzOvDyTM1iHzOTkmnAiH0zaico5NwKpZLIU18pJ0xV5GEBLW_Ps ոչ մի տեղեկատվություն չկար Ձիթհանքովի 19-րդ դարի ձիթհանի վերաբերյալ։ Խնդիրը, մեր կազմակերպության անդամի կողմից, բարձրաձայնվեց նաև ԿԳՄՍ նախարարին կից հասարակական խորհրդի հերթական նիստին https://escs.am/am/news/15052?fbclid=IwAR00Oza1KnRROwMrg59ourqqsoEJ2BplHiE7z1MPWPxvpZEeRBTygKzTAVs 12.01.2023, որին ի պատասխան ԿԳՄՍ նախարարի տեղակալ Ալֆրեդ Քոչարյանը պատրաստակամություն հայտնեց համագործակցելու խնդրին լուծում տալու համար, սակայն մինչ օրս գործնական քայլեր այդպես էլ չեն իրականացվել։

Ի դեպ նշեմ, որ խնդրի մասին ցանկություն էի հայտնել քննարկելու «Պատմամշակութային Ժառանգության Գիտահետազոտական Կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի տնօրեն՝ Խաչիկ Հարությունյանի հետ, որի համար դիմում էի գրել վերոնշյալ կառույցին դեռևս 18.11.2022թ-ին https://drive.google.com/file/d/1MmU-5aky7skEfRrpp-FrFUOYhOFrQato/view?fbclid=IwAR3RsKOio4GUt9I2xoEw4nK2mL6hpdTOPaTTWAktG2du8TeRZ8ZPBhH6Boo , սակայն մինչ օրս հանդիպման վերաբերյալ տեղեկատվություն չեմ ստացել։ Սա ևս մեկ խնդիր է, որ պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունն աշխատում է փակ ռեժիմով և անհաղորդ է։

Քանի որ խնդրի լուծման գործում կարևոր դերակատար է նաև տեղական ինքնակառավարման մարմինը, ուստի փորձեցի կապ հաստատել ՀՀ Շիրակի մարզի Անի համայնքի համայնքապետարանի հետ, սակայն գրավոր տարբերակով տվյալ համայնքնապետարանից պատասխան ստանալը անհնար է, քանի որ չեն աշխատում Անի համայնքապետարանի պաշտոնական կայքում տրամադրված կոնտակտները https://drive.google.com/file/d/1vuOvEXEZjw9jA1qelXUfnwq5A6GeEDD0/view?fbclid=IwAR3IoLmxedH6gp5G5RWec0PTG2tAGv5ssmzRDIoe36zl6P8icy5FWXqDwq0 նույնիսկ https://e-request.am/ հարթակը https://drive.google.com/file/d/1VPCH1ZHlCestfGBh1oCBHdfHKkROI5pl/view?fbclid=IwAR3Z-z6_7AR6z2K5ZVlrxOTK7k1VvUgnWyO_kyL--OB-qZy6nxFtXEksVjY։ Այդ մասին տեղեկացրեցի ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարությանը https://drive.google.com/file/d/12DH04YY25MGUzLaUYbLHkgwUmJSWYhV9/view?fbclid=IwAR3FV , որին ի պատասխան, ինձ

պարզապես փոխանցեցին էլ. փոստերի հասցեներ https://drive.google.com/file/d/1rBBnaYTyIrzrWqywyLt3j8wNFG2_N9Zv/view?fbclid=IwAR0VLX2Ifwsd WksFoe_n7P94q6qnZ3arTs7r25OyH0fk9uSPKzEOpp26-pY որոնք տեղադրված են Անի համայնքապետարանի կայքում, որոնցից մեկը չի աշխատում ani.shirak@mta.gov.am , մյուսին gaxagapetaran.maralik@mail.ru ուղարկված հարցումը https://drive.google.com/file/d/1GEXDaynPLhbE2iwdbNNW941f7IpfOiSp/view?fbclid=IwAR0UdD1_W0yt4sx81KKW3cYl_Wx9CXKITi97v-MBzPCDRJ-vEPTI8vbFoRU շարունակում է մնալ անպատասխան։ Կարևոր է նշել, որ Անի համայնքի ղեկավարը Արման Սարիբեկյանն է, ով, ՀՀ-ում իշխանություն ներկայացնող, Քաղաքացիական պայմանագիր կուսակցության անդամ է։ https://anicity.am/Pages/DocFlow/Default.aspx?a=v&g=81e0c946-482e-419d-b0e4-dc110ae37a64

Դիմող՝

ԼՈՒԻԶԱ ԹՈՓՉՅԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՎԱՐՉԱՊԵՏԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ՂԵԿԱՎԱՐ

0010 ք. Երևան, Կառավարական տուն 1

№ 02/11.3/26268-2023

ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐ
ԺԱՆՆԱ ԱՆԴՐԵԱՍՅԱՆԻՆ (ՀԱՎԱՔ)
ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԵՎ ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔՆԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐ
ԳՆԵԼ ՍԱՆՈՍՅԱՆԻՆ

ԷԿՈՆՈՄԻԿԱՅԻ ՆԱԽԱՐԱՐ
ՎԱՀԱՆ ՔԵՐՈԲՅԱՆԻՆ

Հարգելի՛ գործընկերներ,

Խնդրում եմ մինչև 2023 թվականի օգոստոսի 11-ը համատեղ քննարկել և տալ կարծիք։

Հարգանքով՝

ԱՐԱՅԻԿ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Կատարող՝ Քրիստինե Հակոբյան
Սոցիալական հարցերի վարչության գլխավոր մասնագետ
Հեռ. 010 515-792
Էլ.փոստ՝ kristine.hakobyan@gov.am

Chief of Staff to the Prime Minister Arayik Harutyunyan appealed to the Minister of the ESCS, Zhanna Andreasyan, Minister of Territorial Management and Infrastructures, Gnel Sanosyan, Minister of Economy, Vahan Kerobyan, so that the latter, would jointly discuss and give an opinion by August 11, 2023.

Alfred Kocharyan, the deputy minister of the ESCS, responded by stating that although the Ministry of Economy of the Republic of Armenia attaches importance to the preservation of unique historical and cultural monuments in the Republic of Armenia, including the 19th-century oil mill of the village of Dzithankov, it informs that the settlement of Dzithankov is not a a major tourist attraction and is out of he main tourist routes.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ,
ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ
ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԱԽԱՐԱՐԻ ՏԵՂԱԿԱԼ

РЕСПУБЛИКА АРМЕНИЯ
МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ,
НАУКИ, КУЛЬТУРЫ И СПОРТА
ЗАМЕСТИТЕЛЬ МИНИСТРА

REPUBLIC OF ARMENIA
MINISTRY OF EDUCATION, SCIENCE,
CULTURE AND SPORT
DEPUTY MINISTER

0010, Երևան, Վ. Սարգսյան 3, Կառավարական տուն 2, Հեռ./Тел./Tel.: +374 10 59 96 00, ֆաքս/факс/fax (374 10) 52 73 43,
0010, Ереван, В. Саргсян 3, Дом правительства 2, 0010, V. Sargsyan 3, Government House 2, Yerevan, secretariat@escs.am, www.escs.am

N 34/14.2/22068-2023

«ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑԱՅԻՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ»
ՀԿ-ի նախագահ ԼՈՒԻԶԱ ԹՈՓՉՅԱՆԻՆ

Ի պատասխան 28.07.2023թ.
Ձեր հմ. 878406 գրության՝

Հարգելի՛ տիկին Թոփչյան

ՀՀ Շիրակի մարզի Անի համայնքի Ձիթհանքով գյուղի 19-րդ դարի պատմության և մշակույթի «ՁԻԹՀԱՆ» տեղական նշանակության հուշարձանի (պետ. ցուցիչ՝ 7.72.11) վերականգնման և հարակից տարածքի բարեկարգման վերաբերյալ բարձրացված հարցերի կապակցությամբ հայտնում ենք, որ ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարությունը կարևորվելով Հայաստանի Հանրապետությունում եզակի պատմամշակութային՝ այդ թվում աշխարհիկ նշանակության հուշարձանների պահպանությունը, որոնց թվին է դասվում Ձիթհանքով գյուղի 19-րդ դարի ձիթհանը՝ տեղեկացրել է, որ Ձիթհանքով բնակավայրը չի հանդիսանում հիմնական զբոսաշրջային այցելավայր և դուրս է զբոսաշրջային հիմնական երթուղիներից:

Միաժամանակ տեղեկացնում ենք, որ ՀՀ Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարությունը ներկայացրել է Շիրակի մարզպետի և Անի համայնքի ղեկավարի դիրքորոշումները առ այն, որ առաջիկայում համայնքապետարանի աշխատակիցների կողմից կկատարվեն ուսումնասիրություններ և նշյալ հուշարձանի բարեկարգման հարցը կներառվի համայնքում իրագործվելիք ծրագրերում:

Միևնույն ժամանակ հայտնում ենք, որ նշյալ հուշարձանի ամրակայման, նորոգման, վերականգնման աշխատանքներ ԿԳՄՍ նախարարության 2024-2026 թթ. ՀՀ պետական բյուջեի «Հուշարձանների ամրակայում, նորոգում և վերականգնում» միջնաժամկետ ծախսային ծրագրում ներառված չեն:

Ելնելով վերոգրյալից, ինչպես նաև հաշվի առնելով համայնքի պատրաստակամությունը հուշարձանի վերականգնման և տարածքի բարեկարգման վերաբերյալ՝ ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարությունը պատրաստ է տրամադրել մասնագիտական խորհրդատվություն:

Հայտնում ենք նաև, որ 2022թ. դեկտեմբերի 16-ի Ձեր հ. 689772 գրությամբ հայցվել է «Տաճար Երերույք (Սբ. Կարապետ)» և վերոնշյալ «ՁԻԹՀԱՆ» հուշարձանների պահպանման, վերականգնման, բարեկարգման, անհրաժեշտ կահավորման սպասվելիք աշխատանքների վերաբերյալ պետական որևէ ծրագրով կամ այլ ֆինանսավորմամբ մոտ ապագայում նախատեսված աշխատանքների ժամանակացույց: Ուստի Ձեզ հղված պատասխանում ներառվել է տեղեկատվություն տվյալ պահին նախարարությունում առկա ծրագրերի վերաբերյալ:

Տեղեկացնում ենք նաև, որ «Պատմամշակութային ժառանգության գիտահետազոտական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ին ուղղված Ձեր հարցադրումներին ի պատասխան կցվում է նշյալ ՊՈԱԿ-ի պարզաբանումը:

Առդիր՝ 2 նիշք:

24.08.2023

ՀԱՐԳԱՆՔՈՎ՝ ԱԼՖՐԵԴ ՔՈՉԱՐՅԱՆ

What can be concluded from this answer, that if the Ministry of Economy of the RA informs that the settlement, where the historical and cultural monument is located, is not a main tourist destination and is out of the main tourist routes, this is a basis for the Ministry of the ESCS of the RA not to undertake any work to save the monument from destruction. Here also, a question arises, which of the state structures should think in the direction of developing new tourist destinations in Armenia, creating an active tourist network in the entire territory of the republic, which would enable the proportional development of all settlements: shouldn't all departments, each in its own way, have been involved in that case?

Mr. Kocharyan also informed that the Ministry of Territorial Management and Infrastructures of the RA presented the attitudes of Shirak Province Governor and Ani Community Head that in the near future studies will be carried out by the employees of the Community Hall and the improvement of the mentioned monument will be included in the action plans of the community. It should be noted that more than 4 months have passed since this answer, but there is still no information that the promised works have been carried out by the Ani Community Hall.

Whether the Ministry of the ESCS, the Ministry of Territorial Administration and Infrastructure, Shirak Province Administration of the RA are consistent in this matter. If the employees of all the above-mentioned state bodies believe that the problem is in the field of the local self-government body, the Ani Community Hall, are the resources of the Community Hall sufficient to carry out such works? In addition, in our reply letter, we asked about the deadlines, but we did not receive any response on this issue.

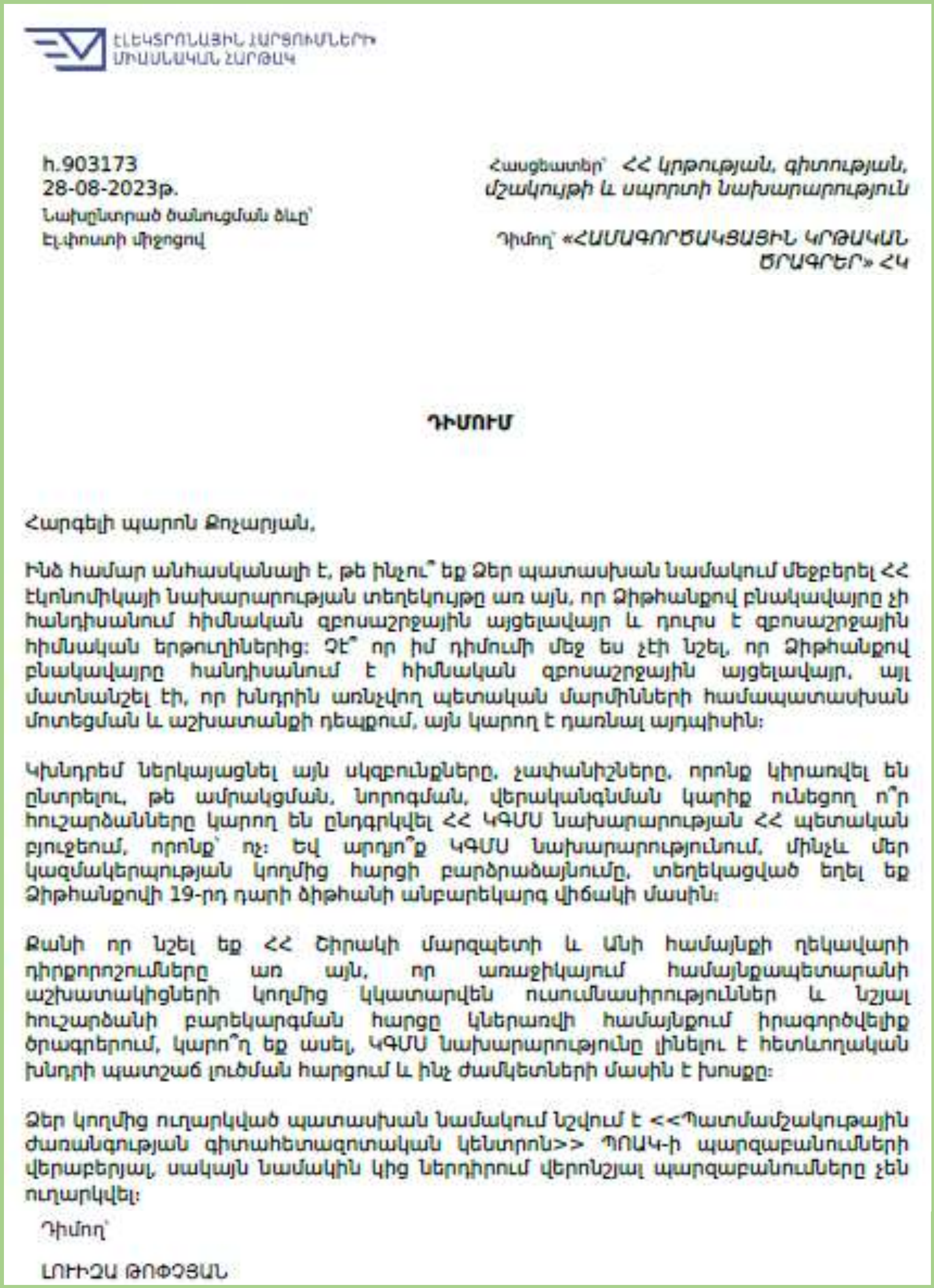

ԷԼԵԿՏՐՈՆԱՅԻՆ ՀԱՐՑՈՒՄՆԵՐԻ ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ ՀԱՐԹԱԿ

h.903173
28-08-2023թ.
Նախընտրած ծանուցման ձևը՝ Էլ.փոստի միջոցով

Հասցեատեր՝ ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն

Դիմող՝ «ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑԱՅԻՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ» ՀԿ

ԴԻՄՈՒՄ

Հարգելի պարոն Քոչարյան,

Ինձ համար անհասկանալի է, թե ինչու՞ եք Ձեր պատասխան նամակում մեջբերել ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարության տեղեկույթը առ այն, որ Ձիթհանքով բնակավայրը չի հանդիսանում հիմնական զբոսաշրջային այցելավայր և դուրս է զբոսաշրջային հիմնական երթուղիներից: Չէ՞ որ իմ դիմումի մեջ ես չէի նշել, որ Ձիթհանքով բնակավայրը հանդիսանում է հիմնական զբոսաշրջային այցելավայր, այլ մատնանշել էի, որ խնդրին առնչվող պետական մարմինների համապատասխան մոտեցման և աշխատանքի դեպքում, այն կարող է դառնալ այդպիսին:

Կխնդրեմ ներկայացնել այն սկզբունքները, չափանիշները, որոնք կիրառվել են ընտրելու, թե ամրակցման, նորոգման, վերականգնման կարիք ունեցող ո՞ր հուշարձանները կարող են ընդգրկվել ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարության ՀՀ պետական բյուջեում, որոնք՝ ոչ: Եվ արդյո՞ք ԿԳՄՍ նախարարությունում, մինչև մեր կազմակերպության կողմից հարցի բարձրաձայնումը, տեղեկացված եղել եք Ձիթհանքովի 19-րդ դարի ձիթհանի անբարեկարգ վիճակի մասին:

Քանի որ նշել եք ՀՀ Շիրակի մարզպետի և Անի համայնքի ղեկավարի դիրքորոշումները առ այն, որ առաջիկայում համայնքապետարանի աշխատակիցների կողմից կկատարվեն ուսումնասիրություններ և նշյալ հուշարձանի բարեկարգման հարցը կներառվի համայնքում իրագործվելիք ծրագրերում, կարո՞ղ եք ասել, ԿԳՄՍ նախարարությունը լինելու է հետևողական խնդրի պատշաճ լուծման հարցում և ինչ ժամկետների մասին է խոսքը:

Ձեր կողմից ուղարկված պատասխան նամակում նշվում է <<Պատմամշակութային ժառանգության գիտահետազոտական կենտրոն>> ՊՈԱԿ-ի պարզաբանումների վերաբերյալ, սակայն նամակին կից ներդիրում վերոնշյալ պարզաբանումները չեն ուղարկվել:

Դիմող՝

ԼՈՒԻԶԱ ԹՈՓՉՅԱՆ

Mr. Kocharyan also informed that the construction, repairing and restoration works of the mentioned monument are not included in the medium-term expenditure program "Fixing, repairing and restoring monuments" of the state budget of the Ministry of the ESCS of the RA in 2024-2026. Here, a question arises, what principles and criteria were used to select which monuments in need of strengthening, repairing, and restorating can be included in the state budget of the Ministry of the ESCS of the RA, and which are not? Moreover, whether the Ministry of the ESCS has been informed about the poor condition of the 19th-century oil mill in Dzithankov before our organization raised the issue.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ,
ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ
ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԱԽԱՐԱՐԻ ՏԵՂԱԿԱԼ

РЕСПУБЛИКА АРМЕНИЯ
МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ,
НАУКИ, КУЛЬТУРЫ И СПОРТА
ЗАМЕСТИТЕЛЬ МИНИСТРА

REPUBLIC OF ARMENIA
MINISTRY OF EDUCATION, SCIENCE,
CULTURE AND SPORT
DEPUTY MINISTER

0010, Երևան, Վ. Սարգսյան 3, Կառավարական տուն 2, Հեռ./Тел./Tel.: +374 10 59 96 00, Ֆաքս/факс/fax (374 10) 52 73 43,
0010, Ереван, В. Саргсян 3, Дом правительства 2, 0010, V. Sargsyan 3, Government House 2, Yerevan, secretariat@escs.am, www.escs.am

N 34/14.2/26229-2023

«ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑԱՅԻՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ»
ՀԿ-ի նախագահ ԼՈՒԻԶԱ ԹՈՓՉՅԱՆԻՆ

Ի պատասխան 28.08.2023թ.
Ձեր հմ. 903173 գրության՝

Հարգելի՛ տիկին Թոփչյան

ՀՀ Շիրակի մարզի Անի համայնքի Ձիթհանքով գյուղի 19-րդ դարի պատմության և մշակույթի «ՁԻԹՀԱՆ» տեղական նշանակության հուշարձանի (պետ. ցուցիչ՝ 7.72.11) վերաբերյալ հայտնում ենք հետևյալը.

- ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարության ՀՀ պետական բյուջեի «Հուշարձանների ամրակայում, նորոգում և վերականգնում» միջնաժամկետ ծախսային ծրագիրը ձևավորվում է ըստ «Պատմամշակութային ժառանգության գիտահետազոտական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի աշխատակիցների մշտադիտարկման արդյունքներում կազմված հուշարձանների վթարայնության աստիճանի վերաբերյալ ցուցակի, ինչպես նաև նախարարության վարած քաղաքականության և առաջնահերթության համապատասխան:
- «Պատմամշակութային արգելոց-թանգարանների և պատմական միջավայրի պահպանության ծառայություն» ՊՈԱԿ-ի աշխատակիցները սահմանված կարգով իրականացնում են հուշարձանների հսկողություն: Հաշվի առնելով հուշարձանների թիվը՝ վերոնշյալ ՊՈԱԿ-ը իր հնարավորությունների սահմաններում կատարում է բարեկարգման և մաքրման աշխատանքներ:
- Համաձայն 1998 թ. նոյեմբերի 11-ի «Պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների ու պատմական միջավայրի պահպանության և օգտագործման մասին» ՀՀ Օրենքի 36-րդ հոդվածի դ) ենթակետի՝ հուշարձանի սեփականատերը պարտավոր է՝ կատարել հուշարձանի ամրակայման, նորոգման, վերականգնման և տարածքի բարեկարգման աշխատանքներ՝ դրանց նախագծերը նախապես համաձայնեցնելով լիազորված մարմնի հետ, ուստի հաշվի առնելով վերոգրյալը՝ ՀՀ

ԿԳՄՍ նախարարությունը պատրաստակամ է իր լիազորությունների շրջանակում աջակցել հարցի լուծմանը՝ համապատասխան նախագիծ ներկայացնելու պարագայում այն կքննարկվի սահմանված կարգով:

- «Պատմամշակութային ժառանգության գիտահետազոտական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ին ուղղված Ձեր հարցադրումներին ի պատասխան ուղարկում ենք նշյալ ՊՈԱԿ-ի պարզաբանումը:

Առդիր՝ 2 նիշք:

03.10.2023

ՀԱՐԳԱՆՔՈՎ՝ ԱԼՖՐԵԴ ՔՈՉԱՐՅԱՆ

On October 31, 2023, we received Mr. Kocharyan's answer, which stated that the medium-term expenditure program "Fixing, repairing and restoring monuments" is formed in accordance with the list of the level of emergency of the monuments compiled in the monitoring results of the employees of the "Scientific Research Centre for Historical and Cultural Heritage" SNCO, as well as in accordance with the policy and priority of the Ministry. And the employees of the "Service for the Protection of Historical Environment and Cultural Museum-reservations" SNCO carry out monitoring of monuments in the prescribed manner. Taking into account the number of monuments, the above-mentioned SNCO carries out improvement and cleaning works within its capabilities.

The Ministry of the ESCS of the RA is ready to support the resolution of the issue within the scope of its power. In case of submitting a relevant project, it will be discussed in the prescribed manner.

From such an answer, it was not understood which relevant state structure is responsible for the unresolved condition of the problem and which structure should finally solve the problem.

The clarifications of Khachik Harutyunyan, director of the “Scientific Research Centre for Historical and Cultural Heritage” SNCO was also attached to this reply, which, to put it mildly, contained inaccuracies regarding our organization's application.

REPUBLIC OF ARMENIA
MINISTRY OF EDUCATION, SCIENCE, CULTURE AND SPORT
“SCIENTIFIC RESEARCH CENTER OF THE HISTORICAL AND CULTURAL HERITAGE” SN-CO

РЕСПУБЛИКА АРМЕНИЯ
МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ, НАУКИ, КУЛЬТУРЫ И СПОРТА
“НАУЧНО-ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКИЙ ЦЕНТР ИСТОРИКО-КУЛЬТУРНОГО НАСЛЕДИЯ” ГНКО

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ
ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ «ՊԱՏՄԱՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ
ԺԱՌԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ԳԻՏԱՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ»
ՊՈԱԿ

N 01/314 10 օգոստոսի 2023թ.

ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի
և սպորտի նախարարի տեղակալ
ԱԼՖՐԵԴ ՔՈՉԱՐՅԱՆԻՆ

Հարգելի՛ պարոն Քոչարյան,

ի պատասխան 2023 թ. օգոստոսի 9-ի N 34/14.2/20580-2023 Ձեր գրության՝ հայտնում ենք, որ «Համագործակցային կրթական ծրագրեր» ՀԿ-ի՝ Լուսինե անունով ներկայացուցիչը 2022 թ. նոյեմբերին զանգահարել է գիտահետազոտական մեր կենտրոն և որոշ հարցեր ուղղել Երերույքի տաճարի վերաբերյալ՝ միաժամանակ հանդիպում խնդրելով տնօրենի հետ: Գիտահետազոտական մեր կենտրոնի աշխատակիցը խնդրել է հարցերը գրավոր դիմումի ձևով ձևակերպել՝ նշելով նաև հանդիպման ցանկությունը: Նոյեմբերի 18-ին էլեկտրոնային փոստով ստացվել է գրավոր դիմումը՝ նշյալ ՀԿ-ի տնօրեն Լուիզա Թոփչյանի անունից (կցվում է), որի մեջ միանգամից նշվել են հանդիպման օր և ժամ: Պատմամշակութային ժառանգության

գիտահետազոտական կենտրոնի տնօրենի օգնական Վարսիկ Սիմոնյանը, ի պատասխան տվյալ նամակի, առաջարկել է հանդիպման այլ օր և ժամ (կցվում է նամակագրությունը), որը սակայն չեն դիտարկել նշյալ ՀԿ-ի ներկայացուցիչները: Նկատենք, որ ՀԿ-ի ներկայացուցիչ Լուսինեն և տնօրենի օգնական Վարսիկ Սիմոնյանը պարբերաբար կապի մեջ են եղել հեռախոսով, սակայն այլ օր և ժամ այդպես էլ չի դիտարկվել, որի հետևանքով էլ հանդիպումը պարզապես չի կայացել:

0010, Երևան, Փավստոս Բուզանդի 1/3, Հեռ/ Tel/Тел (37410/011) 52-66-18, ֆաքս /факс/fax (37410) 52-87-97
Yerevan 0010, 1/3 P.BUSAND, 375010, Ереван, ул. П. Бузанда 1/3
Էլ-փոստ /Эл.почта/E-mail: armheritage@gmail.com

Ելնելով վերոգրյալից՝ ՀՀ վարչապետի աշխատակազմին հասցեագրած նամակում, մեղմ ասած, բոլորովին անհիմն է ՀԿ-ի տնօրեն Լուիզա Թոփչյանի այն պնդումը, թե «պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունն աշխատում է փակ ռեժիմով և անհաղորդ է»:

Առդիր՝ 1 PDF ֆայլ:

Հարգանքով՝

Տնօրեն՝ ԽԱՉԻԿ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Կատ.՝ Վ. Սիմոնյան
Հեռ.՝ 010 526618

Therefore, we sent our remarks, in written form, to Khachik Harutyunyan personally and Alfred Kocharyan, the Deputy Minister of the ESCS, attaching also our previous correspondence with the employee of the “Scientific Research Centre for Historical and Cultural Heritage” SNCO.

Հարգելի պարոն Հարությունյան,
ԿԳՄՍ նախարարի տեղակալ՝ պարոն Քոչարյանի N 34/14. 2/20580-2023 գրությանն ուղղված Ձեր պատասխանը պարունակում է, մեղմ ասած, անճշտություններ մեր կազմակերպության դիմումի վերաբերյալ:
Քանի որ Ձեր ղեկավարած ՊՈԱԿ-ի աշխատակցի հետ մեր կազմակերպության ներկայացուցիչ՝ Լուսինե Թոփչյանի պայմանավորվածությունների մեծ մասը եղել է հեռախոսային զանգով, ոչ գրավոր տարբերակով, ուստի խնդիր է, Ձեր կողմից իրողությունների վերաբերյալ ոչ համապատասխան մեկնաբանությունները:
Ձեր աշխատակիցը չի խնդրել հարցերը գրավոր դիմումի ձևով ներկայացնել, այլ պարզապես նշել է, որ Ձեզ հետ հանդիպման համար անհրաժեշտ է միայն հանդիպմանը ուղղված դիմում, որը ստանալուց հետո Ձեր աշխատակիցը, որևէ առարկություն չի ներկայացրել դիմումի բովանդակության թերի լինելու վերաբերյալ, ինչը հստակ երևում է նրա պատասխան նամակում, հետևաբար պնդումը, որ Ձեր աշխատակիցը խնդրել է հարցերը գրավոր դիմումով ձևակերպել, չի համապատասխանում իրականությանը:
Քանի որ հեռախոսազրույցի ընթացքում Ձեր աշխատակիցը հստակ չէր նշել, թե ո՞ր օրերին է Ձեզ հարմար հանդիպել, ուստի իմ դիմումի մեջ, ես առաջարկեցի համապատասխան օր և ժամ, որը միանշանակ ենթակա էր քննարկման: Այսինքն՝ միանգամից ոչինչ տեղի չի ունեցել, ինչպես նշված է Ձեր պատասխանում:
Ձեր պատասխանում սխալ է նաև այն պնդումը, որ ի պատասխան մեր նամակին, Ձեր օգնական՝ Վարսիկ Սիմոնյանի առաջարկած հանդիպման օրը և ժամը չի դիտարկվել մեր կողմից, քանի որ Ձեր աշխատակցի կողմից ուղարկված պատասխանի հենց նույն օրը մեր ներկայացուցիչ՝ Լուսինե Թոփչյանը գրել է պատասխան նամակ, որտեղ առաջարկել է կազմակերպել հանդիպում կենտրոնի որևէ այլ աշխատակցի հետ, ով պատմամշակութային կոթողների վերականգնման աշխատանքները կազմակերպելու մասնագետ է: Այս ամենը հստակ երևում է մեր պատասխան նամակում: Այս պատասխանից հետո Ձեր ղեկավարած գիտահետազոտական կենտրոնը մինչև օրս որևէ արձագանք չի տվել, այդ թվում նաև հեռախոսազանգի միջոցով, ինչն էլ տալիս է հիմնավոր պատճառ արձանագրելու, որ <<Պատմամշակութային ժառանգության գիտահետազոտական կենտրոն>> ՊՈԱԿ-ն աշխատում է փակ ռեժիմով և անհաղորդ է:
Մեր կողմից բարձրաձայնվող հարցերի շրջանակը չէր վերաբերվում միայն Երերույքի տաճարին, այլ նաև Ջիթհանքովի 19-րդ դարի ձիթհանի մասին էր:
Նշեմ, որ ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարի տեղակալ Ալֆրեդ Քոչարյանի իմ հարցմանն ուղղված N 34/14. 2/26229-2023 պատասխանում ասվում է, որ ՀՀ պետական բյուջեի <<Հուշարձանների ամրակայում, նորոգում և վերականգնում>> միջնաժամկետ ծախսային ծրագիրը ձևավորվում է ըստ <<Պատմամշակութային ժառանգության գիտահետազոտական կենտրոն>> ՊՈԱԿ-ի աշխատակիցների մշտադիտարկման արդյունքում կազմված հուշարձանների վթարայնության աստիճանի վերաբերյալ ցուցակի, ինչպես նաև նախարարության վարած քաղաքականության և առաջնահերթությունների համապատասխան: Հաշվի առնելով վերոգրյալը և այն փաստը, որ Ջիթհանքովի 19-րդ դարի ձիթհանը շարունակում է գտնվել, մեղմ ասած, անմխիթար վիճակում, ուստի կխնդրեմ ուղարկել այն բոլոր հետազոտությունների արդյունքները, որոնք իրականացվել են <<Պատմամշակութային ժառանգության գիտահետազոտական կենտրոն>> ՊՈԱԿ-ի կողմից վերոնշյալ պատմամշակութային կոթողի վերաբերյալ:
Ի դեպ կարևոր է նշել, որ Ջիթհանքովի 19-րդ դարի ձիթհանն ընդգրկված է ՀՀ Շիրակի մարզի պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների ցանկում:

Հարգանքով՝
<<Համագործակցային կրթական ծրագրեր>> հկ-ի նախագահ՝
Լուիզա Թոփչյան

Դիմում Inbox ×

Collaborative Educational Projects <cep.edu.org@gmail.com> Fri, Nov 18, 2022, 5:10 PM
to armheritage

«Պատմամշակութային Ժառանգության Գիտահետազոտական Կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի հարգելի աշխատակիցներ,
Կից ֆայլում դիմում է հասցեագրված «Պատմամշակութային ժառանգության գիտահետազոտական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի տնօրեն Խաչիկ Յարությունյանին:

Յարգանքով՝
<<ՅԿԾ>> հկ տնօրեն՝
Լուիզա Թովչյան

--
Best regards,
'Collaborative Educational Projects' NGO
+374 99 89 03 98
info@cep-org.am
cep.edu.org@gmail.com
Yerevan, Armenia

One attachment • Scanned by Gmail

Armenian Heritage <armheritage@gmail.com> Nov 21, 2022, 10:25 AM
to me

Translate to English

Բարև Ձեզ, Լուսինե ջան: Յանդիպման համար մեր տնօրենին այս շաբաթվա մեջ հարմար է միայն ուրբաթ օրը՝ ժամը 11-ին: Եթե հարմար է Ձեր տնօրենին, խնդրում եմ գրել կամ զանգել: Ես զանգեցի, չպատասխանեցիք:
Յարգանքով՝ Վարսիկ:

пт, 18 нояб. 2022 г. в 17:10, Collaborative Educational Projects <cep.edu.org@gmail.com>:

--

Collaborative Educational Projects <cep.edu.org@gmail.com> Nov 21, 2022, 10:57 AM
to Armenian

Ողջույն, Վարսիկ ջան: Պարտադիր չէ այսօրվա հանդիպումը 16:30_ին լինի տնօրենի հետ, կարող ենք հանդիպել կենտրոնի որևէ աշխատակցի հետ, ով պատմամշակութային կոթողների վերականգնման աշխատանքները կազմակերպելու մասնագետ է: Ի դեպ ուզում եմ նշել, որ մենք չենք դիմում ԱՄՆ դեսպանատան հայտարարած դրամաշնորհին, հետևաբար մեզ՝ որպես մրցակից մի դիտարկեք: Կսպասեմ Ձեր պատասխանին:

Յարգանքով՝
Լուսինե

Reply Forward

Besides clarifying the wrong interpretations of the facts by Khachik Harutyunyan, director of the "Scientific Research Centre for Historical and Cultural Heritage" SNCO, it was important to return to the main issue, namely the poor condition of the 19th-century oil mill in Dzithankov, so in our

answer, citing the observation of Alfred Kocharyan, the Deputy Minister of the Ministry of ESCS of the Republic of Armenia that the medium-term expenditure program "Fixing, repairing and restoring monuments" is formed in accordance with the list of the level of emergency of the monuments compiled in the monitoring results of the employees of the "Scientific Research Centre for Historical and Cultural Heritage" SNCO, as well as in accordance with the policy and priority of the Ministry, therefore, we asked to send the results of all the researches that were carried out by the "Scientific Research Centre for Historical and Cultural Heritage" SNCO regarding the above-mentioned historical-cultural monument.

It should be noted that this time also the answer of Khachik Harutyunyan, director of the "Scientific Research Centre for Historical and Cultural Heritage" SNCO, surprised us. Not only did he not respond to our inquiry about the 19th-century oil mill research, he also accused us of not knowing the administrative regulations of the SNCO he leads and not conducting our inquiry according to those regulations, but no employee from that structure had provided us their working regulations. Mr. Harutyunyan was also worried by our observation that the organization he is in charge of, is working in an 'unconnected and closed mode.' Therefore, we considered it important to substantiate the reason for our observation and return to the actual question again, this time in the format of an application, as Mr. Harutyunyan preferred.

SCIENTIFIC RESEARCH CENTER <armheritage@gmail.com> Mon, Oct 16, 4:11PM

to me

Translate to English

«Համագործակցային կրթական ծրագրեր» ՀԿ

նախագահ՝ Լուիզա Թոփչյանին

Հարգելի՛ տիկին Թոփչյան,

Գիտահետազոտական մեր կենտրոնն աշխատում է ինչպես տեղական, այնպես էլ միջազգային բազմաթիվ կառույցների հետ, հայաստանյան պետական և ոչ պետական գիտական, կրթական կազմակերպությունների, նյութական և ոչ նյութական ժառանգությունն ուսումնասիրող հաստատությունների, տեղական ինքնակառավարման մարմինների և այլ շահագրգիռ կառուցների կամ անհատների հետ: Երբևէ մեզ «անհաղորդ և փակ ռեժիմով» աշխատելու «մեղադրանք» չի եղել և չի կարող լինել: Ուստի՝ հորդորում ենք Ձեզ պահպանել զսպվածություն, ձեռնպահ մնալ մեր աշխատանքն անհարկի պիտակավորելուց և Ձեր հարցերն ուղարկել բացառապես գրավոր տարբերակով՝ ստորագրված և կնքված (կնիքի առկայության դեպքում):

Միաժամանակ տեղեկացնում ենք, որ մեր կենտրոնի որևէ աշխատակցի աշխատանքային պարտականությունների մեջ քաղաքացիների ընդունելություն նախատեսված չէ, սակայն եթե Ձեր մեջ մեր կենտրոնի աշխատակիցներին հանդիպելու ցանկություն էր առաջացել, ապա այդ ևս կարելի էր կազմակերպել մինչ այս առանց որևէ խնդրի, որը ցավոք, հնարավոր չի եղել: Մենք միայն սիրով ենք կատարել և կատարում մեր աշխատանքը՝ ողջունելով ժառանգության պահպանությամբ մտահոգ տարբեր կազմակերպությունների և անհատների հետ համագործակցությունը:

Հարգանքով՝

«Պատմամշակութային ժառանգության գիտահետազոտական կենտրոն» ՊՈԱԿ

пт, 13 окт. 2023 г. в 11:14, Collaborative Educational Projects <cep.edu.org@gmail.com>:

Collaborative Educational Projects <cep.edu.org@gmail.com> Oct 17, 2023, 1:00 PM

to SCIENTIFIC

Հարգելի պարոն Հարությունյան,

Ձեր ղեկավարած պետական ոչ առևտրային կազմակերպությանը <<Անհաղորդ և փակ ռեժիմով>> աշխատելու իմ կողմից արված դիտարկումը, ոչ թե <<մեղադրանք>> է, ինչպես Դուք եք որակել, այլ Ձեր ղեկավարած կազմակերպության, կոնկրետ այս հարցով, գործելաոճի հետևանք, որի հիման վրա էլ ձևավորվել է համապատասխան կարծիքը:

Բացի այդ մինչև հորդորներ հղելը, լավ կլիներ, որ ի սկզբանե տեղեկացնեիք, նշեիք, թե ինչ հստակ ընթացակարգ և համապատասխան ձևաչափ է սահմանված <<Պատմամշակութային ժառանգության գիտահետազոտական կենտրոն>> ՊՈԱԿ-ին հարցեր ուղղելու համար: Ի դեպ նշեմ, որ Ձեր ղեկավարած ՊՈԱԿ-ը չկա https://e-request.am/ հարթակում, որպեսզի հնարավոր լիներ անհրաժեշտ ձևաչափով ուղարկել հարցումը:

Ձեր աշխատակիցը մեր ներկայացուցչի հետ հենց առաջին հեռախոսազրույցի ընթացում կարող էր նշել, որ Ձեր ղեկավարած կազմակերպության որևէ աշխատակցի աշխատանքային պարտականությունների մեջ քաղաքացիների հետ ընդունելություն նախատեսված չէ, թեպետ անհասկանալի է, թե ինչ հիմնավորմամբ, անհրաժեշտության դեպքում, նման հանդիպումներ նախատեսված չեն:

Ձեր այս նամակում Դուք եք նշում, որ հանդիպում հնարավոր չի եղել կազմակերպել, սակայն ԿԳՄՍ նախարարի տեղակալ Ալֆրեդ Քոչարյանին ուղղված Ձեր պատասխանում գրել էիք, որ մեր կազմակերպությունը չի դիտարկել Ձեր աշխատակցի առաջարկը: Ուստի խնդրում եմ, այսուհետ զերծ մնալ անհիմն պնդումներից և հարցերին պատասխանել ըստ էության:

Ողջունելի է, որ նշում եք անհատների և կազմակերպությունների հետ համագործակցության պատրաստակամության մասին, հուսամ, ի վերջո, գործնականում մենք դա կտեսնենք:

Կից ուղարկում եմ Ջիթհանքովի 19-րդ դարի ձիթհանին առնչվող հարցերը գրավոր տարբերակով՝ ստորագրված և կնքված, ինչպես ցանկացել եք:

Հարգանքով՝ <<Համագործակցային կրթական ծրագրեր>> հկ-ի նախագահ՝ Լուիզա Թոփչյան

One attachment • Scanned by Gmail

<<Պատմամշակութային ժառանգության Գիտահետազոտական Կենտրոն>>
ՊՈԱԿ-ի տնօրեն՝ Խաչիկ Հարությունյանին
<<Համագործակցային կրթական ծրագրեր>>
հասարակական կազմակերպության
նախագահ՝ Լուիզա Թոփչյանից

Դիմում

Խնդրում եմ տրամադրել այն բոլոր հետազոտությունները Ջիթհանքովի 19-րդ դարի ձիթհանի վերաբերյալ, որոնք իրականացրել է <<Պատմամշակութային ժառանգության Գիտահետազոտական Կենտրոն>> ՊՈԱԿ-ը: Եթե կան Ջիթհանքովի 19-րդ դարի ձիթհանի նախնական տեսքը ցույց տվող վիզուալ պատկերներ, ինչպես նաև վերականգնմանն առնչվող ճարտարապետական, ճարտարագիտական նյութեր, ապա նույնպես տրամադրել:

Վերոնշյալ կոթողի վերականգնմանն ուղղված աշխատանքներում ի՞նչ լիազորություններ ունի <<Պատմամշակութային ժառանգության Գիտահետազոտական Կենտրոն>> ՊՈԱԿ-ը:

Նաև կխնդրեմ նշել, թե արդյո՞ք <<Պատմամշակութային ժառանգության Գիտահետազոտական Կենտրոն>> ՊՈԱԿ-ը ունի մասնագետներ, ովքեր կարող են մշակել պատմամշակութային կոթողի վերականգնման ծրագիր՝ այդ թվում ստանալ ձիթհանի նախնական տեսքի 3D մոդելավորումը:

In Mr. Harutyunyan's answer, there was no information about the research conducted on the 19th-century oil mill of Dzithankov village, which is a historical and cultural monument. What could it mean that the “Scientific Research Centre for Historical and Cultural Heritage” SNCO did not carry out any necessary research, on the basis of which the restoration works of the monument could begin?

REPUBLIC OF ARMENIA
MINISTRY OF EDUCATION,
SCIENCE, CULTURE AND SPORT
"SCIENTIFIC RESEARCH CENTER OF
THE HISTORICAL AND CULTURAL
HERITAGE" SN-CO

РЕСПУБЛИКА АРМЕНИЯ
МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ,
НАУКИ, КУЛЬТУРЫ И СПОРТА
"НАУЧНО-ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКИЙ
ЦЕНТР ИСТОРИКО-КУЛЬТУРНОГО
НАСЛЕДИЯ" ГНКО

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ
ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՊԱՏՄԱՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԺԱՌԱՆԳՈՒԹՅԱՆ
ԳԻՏԱՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ» ՊՈԱԿ

N 01/405 23 հոկտեմբերի 2023թ.

Համագործակցային կրթական ծրագրեր»
հասարակական կազմակերպության նախագահ
տիկին ԼՈՒԻԶԱ ԹՈՓՉՅԱՆԻՆ

Հարգելի՛ տիկին Թոփչյան,

ի պատասխան 22 Շիրակի մարզի Ձիթհանքով գյուղի XIX դ. ձիթհանի մասին 17.10.2023 թ. Ձեր դիմումի՝ հայտնում ենք, որ Պատմամշակութային ժառանգության գիտահետազոտական կենտրոնի արխիվային տվյալներով գյուղում պահպանվել են XIX դ. թվագրվող երկու ձիթհանի ավերակներ: Դրանք գտնվում են գյուղի արևելյան մասում և ընդգրկվել են Շիրակի մարզի պատմամշակութային անշարժ հուշարձանների պետական ցուցակ՝ 7.72.11 (XIX դ.) և 7.72.12 (1892 թ., Արշակ Գևորգյանի տան մոտ) ցուցիչներով: Ձեր դիմումում հստակեցված չէ, թե որ ձիթհանի մասին է խոսքը: Ենթադրելի է, որ խոսքը գնում է 1892 թ. ձիթհանի մասին, որտեղ պահպանվել է տրորող քարը՝ սռնիով: Վերջինս ունի 1989 թ. կազմված վկայագիր, կից՝ հատակագիծ և սև-սպիտակ լուսանկարներ, որոնք, ցավոք, այնքան էլ որակով չեն: Այն ունի նաև պահպանական գոտի (2011 թ.)՝ համաժամանակյա գունավոր լուսանկարներով: 7.72.11 պետ. ցուցիչով ձիթհանի վկայագրում (1983 թ.) լուսանկարներ չկան:

Ցանկության դեպքում վերոնշյալ նյութերը կարող են տրամադրվել սահմանված կարգով պայմանագրի կնքման և համապատասխան ծառայության դիմաց վճարում կատարելուց հետո:

Միաժամանակ հայտնում ենք, որ գիտահետազոտական մեր կենտրոնի մասնագետներն իրականացնում են հուշարձանների վերականգնման նախագծերի համար անհրաժեշտ բոլոր աշխատանքները՝ ներառյալ դրոնով կամ լազերով սկանավորում, թվային չափագրում, եռաչափ մոդելավորում և այլն:

Հարգանքով՝
Տնօրեն

ԽԱՉԻԿ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

0010, Երևան, Փ. Բուզանդի 1/3, Հեռ/ Tel/Тел (37410/011) 52-56-18, Ֆաքս /факс/fax (37410) 52-87-97
Yerevan 0010, 1/3 P.BUSAND, 375010, Ереван, ул. П. Бузанда 1/3
Էլ-փոստ /Эл.почта/E-mail: armheritage@gmail.com

The existence of those studies, where the roadmap for the restoration of the monument could be clearly seen, could also help organizations like ours to seek funding for the restoration, because the representatives of the state bodies have decided that the 19th-century oil mill of Dzitkhankov should not be included in the medium-term expenditure program "fixing, repairing and restoring monuments" of the state budget of the Ministry of the ESCS of the RA in 2024-2026.

In Mr. Harutyunyan's answer, it was also mentioned that the certificate made in 1989, floor plan, black-and-white photos can be provided after signing the contract and paying for the service.

In order to understand on the basis of which law and on the basis of which internal documents the fees set for this service are formed, as well as to get acquainted with the price list of all works necessary for monument restoration projects carried out by the specialists of the “Scientific Research Centre for Historical and Cultural Heritage” SNCO, to find out what is the status of the 19th-century oil mill of Dzithankov, which state body is authorized and obliged to preserve and restore the above-mentioned monument, what works have or have not been done in that direction, what logistical, professional, other resources and funds are needed and to what extent, we wrote another application to Mr. Harutyunyan.

<<Պատմամշակութային Ժառանգության Գիտահետազոտական Կենտրոն>>
ՊՈԱԿ-ի տնօրեն՝ Խաչիկ Հարությունյանին
<<Համագործակցային կրթական ծրագրեր>>
հասարակական կազմակերպության
նախագահ՝ Լուիզա Թոփչյանից

Դիմում

Կխնդրեմ ուղարկել համապատասխան օրենքը, առկայության դեպքում <<Պատմամշակութային Ժառանգության Գիտահետազոտական Կենտրոն>> ՊՈԱԿ-ի ներքին այն փաստաթուղթը կամ փաստաթղթերը, որտեղ ձևակերպված են տեղեկատվական նյութեր տրամադրելու կանոնակարգերը և այդ ծառայության համար սահմանված վճարները: Ինչպես նաև տրամադրել <<Պատմամշակութային Ժառանգության Գիտահետազոտական Կենտրոն>> ՊՈԱԿ-ի մասնագետների կողմից իրականացվող՝ հուշարձանների վերականգնման նախագծերի համար անհրաժեշտ բոլոր աշխատանքների գնացուցակը:

Իմ նախորդ դիմումի մեջ նկատի ունեի Ձիթհանքովի 19-րդ դարի 7.72.12 ձիթհանը, քանի որ ցավոք, 7.72.11 ձիթհանը չի պահպանվել պետական համապատասխան մարմինների կողմից:

Կխնդրեմ տրամադրել նաև <<Պատմամշակութային ժառանգության Գիտահետազոտական կենտրոն>> ՊՈԱԿ-ի կողմից հետազոտական աշխատանքները, զեկույցները ներքոնշյալի վերաբերյալ՝

- Ի՞նչ կարգավիճակ ունի Ձիթհանքովի 19-րդ դարի 7.72.12 ձիթհանը:
- Ո՞ր պետական կառույցն է լիազորված և պարտավորված վերոնշյալ կոթողի պահպանության, վերականգնման համար,
- Մինչ օրս ի՞նչ աշխատանքներ են կատարվել կամ չեն կատարվել այդ ուղղությամբ:
- Կոթողի վերականգնման համար ի՞նչ նյութատեխնիկական, մասնագիտական, այլ ռեսուրսներ և միջոցներ են անհրաժեշտ և ի՞նչ չափով:

Կխնդրեմ նաև ներկայացնել կոթողի վերականգնման համար անհրաժեշտ ֆինանսական հաշվետվությունը:

24.10.2023թ.
<<ՀԿԾ>> հկ-ի նախագահ՝
Լուիզա Թոփչյան

In his reply, Mr. Harutyunyan did not mention on which law and which internal documents the fees set for the service of providing information are formed, he only mentioned the costs:
- one digital copy of the certificate - 7200 AMD (including VAT)
- a digital copy of the conservation zone project (if available) - 9,600 AMD

He also said that there are no studies on the 19th-century oil mill in Dzithankov, it turns out that the organization he leads, which is authorized to carry out such research, did not conduct an appropriate study.

In addition to that answer, it became clear that the biggest customer for such works is the Ministry of the ESCS of the RA. What is understood from this answer, that the initiative should have started from the Ministry of the ESCS, while the Deputy Minister of the ESCS Alfred Kocharyan stated that the medium-term expenditure program "Fixing, repairing and restoring monuments" is formed in accordance with the list of the level of emergency of the monuments compiled in the monitoring results of the employees of the "Scientific Research Centre for Historical and Cultural Heritage" SNCO, as well as in accordance with the policy and priority of the Ministry.
All this just resembles a deadlock.

MINISTRY OF EDUCATION, SCIENCE, CULTURE AND SPORT "SCIENTIFIC RESEARCH CENTER OF THE HISTORICAL AND CULTURAL HERITAGE" SN-CO

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ, НАУКИ, КУЛЬТУРЫ И СПОРТА "НАУЧНО-ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКИЙ ЦЕНТР ИСТОРИКО-КУЛЬТУРНОГО НАСЛЕДИЯ" ГНКО

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ
ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՊԱՏՄԱՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԺԱՌԱՆԳՈՒԹՅԱՆ
ԳԻՏԱՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ» ՊՈԱԿ

N 01/418 30 հոկտեմբերի 2023թ.

«Համագործակցային կրթական ծրագրեր» ՀԿ
նախագահ ԼՈՒԻԶԱ ԹՈՓՉՅԱՆԻՆ

Հարգելի տիկին Թոփչյան,

մեր կազմակերպության գիտատեղեկատու արխիվում պահվող մեկ միավոր վկայագրի թվային պատճենի արժեքը կազմում է 7200 ՀՀ դրամ (ներառյալ ԱԱՀ), իսկ պահպանական գոտու նախագծի թվային պատճենի արժեքը 9600 ՀՀ դրամ (առկայության դեպքում)։ Նյութերի պատճենները տրամադրվում են համապատասխան պայմանագրի կնքումից և վճարումից հետո։

Ինչ վերաբերում է Ձեր մյուս հարցադրումներին, ապա նշենք, որ յուրաքանչյուր հուշարձանի վերականգնման նախագծի կազմման համար անհրաժեշտ է նախապես իրականացնել մանրամասն ուսումնասիրություն, որը թույլ կտա մասնագիտորեն առանձնանշելու տվյալ հուշարձանի բոլոր խնդիրները, ապա և լուծման ուղղությամբ աշխատանքներ ձեռնարկելու համապատասխան նախահաշվի կազմամբ։ Նշենք, որ հետազոտական նման աշխատանքներին անհրաժեշտության դեպքում կարող են ներգրավվել միաժամանակ տարբեր ոլորտների մասնագետներ (ճարտարապետներ, հնագետներ, երկրաբաններ, կոնստրուկտորներ և այլք)։

Ներկայում նման աշխատանքների ամենամեծ պատվիրատուն ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարությունն է, թեն անհատները նույնպես կարող են հանդես գալ իբրև մեկենասներ և պետության հետ համատեղ ֆինանսավորել անհրաժեշտ ուսումնասիրությունները կամ վերականգնումները։ Կարող ենք վստահեցնել, որ նախարարությունը միայն դրական է տրամադրված այդօրինակ համագործակցությունների հանդեպ։

Ձեզ հետաքրքրող ձիթհանը 19-րդ դարի տեղական նշանակության ուշագրավ օրինակներից է, սակայն ցավոք, առայժմ հիմնավոր ուսումնասիրություններ նշյալ հուշարձանի վերաբերյալ չկան։ ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարության համաձայնությամբ գիտահետազոտական մեր կենտրոնը պատրաստ է հաջորդ տարվա մեր պլանային աշխատանքներում ներառել մասնագիտական շրջայց՝ առավել հստակեցնելու անհրաժեշտ քայլերը, սակայն ի սկզբանե պետք է արձանագրել, որ այդ այցը լինելու է ձիթհանի վերաբերյալ առավել թարմ տվյալներ հավաքելն ու անհրաժեշտության դեպքում պետական հաշվառման փաստաթղթերը լրամշակելը։

Միաժամանակ հայտնում ենք, որ ընթացիկ վերականգնվող հուշարձանների, ինչպես նաև հաջորդ տարվա վերականգման աշխատանքների վերաբերյալ տեղեկություններ կարող եք ստանալ ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարությունից։

Հարգանքով՝
Տնօրեն՝ ԽԱՉԻԿ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Հեռ. 010 526618

Summing up, what we see as a result of more than 1 year of contacts with relevant state bodies. Widespread lack of motivation to solve the problem, avoidance of responsibility.

- **The RA Prime Minister's staff** addressed the issue to the ministries with the authority to solve the problem: Ministry of ESCS, Ministry of Territorial Management and Infrastructures, Ministry of Economy and then simply forgot to be consistent, to see if the problem is solved or not.
- **The Ministry of the ESCS** of the RA, which is the first responsible body for solving the problem, simply showed a passive attitude, ignoring the importance of solving the problem, especially for the local residents.
- **The Ministry of Territorial Management** and Infrastructures of the RA saw the solution of the problem under the jurisdiction of the local self-governing body, Ani Community Hall, by the way,

if the aforementioned community hall had seen the importance of restoring the monument, it would have already taken steps, while even the roads of the village are in a deplorable state.

- The respective SNCOs of the RA are waiting for funding to perform their work, here the question arises, don't SNCO employees receive funding and salary for these works from the state budget every month?

- The problem was also presented to the **Prime Minister** of the RA, Nikol Pashinyan, within the framework of the question-and-answer session organized live on November 24, 2023 when the citizens of the RA and compatriots of the Diaspora could send their questions to the Prime Minister in the format of a video message to the WhatsApp number +374 44 900 800, from November 17 to November 23.

Although the question sent by us was not published, it was mentioned by the prime minister, live, that all the questions will be considered by the relevant departments and they will be processed, and the person raising the question will be informed about it through WhatsApp. More than 1 month has passed, but no relevant department has contacted us, although considering the approaches of the state bodies to the problem and lack of specific actions based on them, it would be difficult for them to have anything to add.

https://www.cep-org.am/wp-content/uploads/2023/12/406275134_7284587351572040_4289607977639957346_n.mp4

In the end, it is worth to add that by restoring the 19th-century oil mill of Dzithankov village, not only the historic and cultural monument, which has a secular significance belonging to the 19th-century, would be saved from destruction, but also the village could become an interesting place for tourism.

It is possible to develop a new tourist destination in Armenia, the north-western direction, which would include the settlements of Talin, Dashtadem, Mastara, Dzithankov, Anipemza.

It should be noted that the above settlements have the potential to become really interesting tourist places.